

do 14. aprila 1918). Japonec Araki v 33 dneh, 16 urah in 26 minutah (od 7. aprila do 10. maja 1928).

Po zraku v letalu.

Amerikanca Wells in Evans v 28 in pol dneh (1926). Amerikanca Myers in Collyer v 23 dneh, 15 urah in 21 minutah (od 30. maja do 22. junija 1928) in konečno Hugo Eckener na »Zeppelinu« v doslej najkrajšem času 21 in četrt dneva (od 8. do 26. agusta 1929).

*

Šentpeterske zanimivosti.

(Sv. Faustina.)

V stekleni rakvi pod glavnim župnim oltarjem župne cerkve sv. Petra pri Mariboru se nahaja telo sv. Faustina. Svetnikove kosti so, kolikor jih ne pokriva svilena obleka, umetno in lepo z voskom obdelane. Sv. Faustina je bil z veliko slovesnostjo leta 1844 v župno cerkev prenešen. Prvotno se je truplo sv. Faustina nahajalo v posebni kapele pod zvonikom, leta 1844 je bil prostor prazen, oziroma shramba za razno ro-

potijo. Telo sv. Faustina je bilo prej v katakombah sv. Kalista v Rimu shranjeno, ter leta 1835 od papeža Gregorja XVI. za resnično telo mučenca Kristusovega spoznano ter na prošnjo takratnega sekovskega škofa Romana v Gradec prepeljano, ki je na prošnjo šentpeterske župnije telo sv. mučenca Faustina župniji daroval. Pri slovesnem prenašanju sv. Faustina k št. Petru je bil obenem tudi sv. misijon, pri katerem so se zadobili popolni odpusti. Slovesnost je trajala od 7. do 15. septembra. Dne 8. septembra 1844 je bilo sv. Telo iz Gorske cerkve prenešeno v cerkev sv. Petra ter izpostavljeno vernikom v počeščenje. Navzoč je bil tudi škof Roman ter poznejši škof Slomšek, tedaj še dekan v Vuzenici, ki pa je nekaj tednov za tem bil umeščen za lavantinskega stolnega kanonika pri št. Andražu na Koroškem. Slomšek je vso slovesnost tudi obširno popisal v Drobčinah. Za časa te slovesnosti je bilo 24.000 oseb obhajanih. Povod k prenosu sv. Faustina, vršitvi sv. misijona in k dobremu uspehu celotne slovesnosti je dal vztrajno delavni in za božjo čast vneti župnik Glaser Marko.

od zadaj. Pokojna babica so ovili obema razrahljani glavi z mokrimi otirači. Mlinar je potegnil na vozu oba ranjenca v bolnico v Brežice.

— — —

Dneve, tedne — da mesece ni govoril nikdo ob Sotli drugega nego o junaštvu ter o neustrašeni sinovski ljubezni obeh mladih Laporških. V deveta nebesa so kovali oba mladeniča Štajerci in Hrvati poštenjaki in predvsem — obojestranski švercarji.

Celo katarinškega plebanoša je hajduško lepa sinovska ljubezen Laporških mladcev tako prevzela ter navdušila, da je oba javno z lece pohvalil. Zabičaval je do solz ganjenim Zagorcem, da junaštvo in ljubav Laporških ne zasluži »resta«, ampak zlato kolajno!

— — —

Dolgo ni bilo slišati, kaj neki bo rekla oblast v ožigled zgoraj naslikanemu junaštvu in sinovski zvestobi. Zagorske sodnije so hodle že od nekdanj polževo pot in radi tega je bil klic na odgovor radi napada na štajerske orožnike bolj kasen. Starega Petra je sod oprostil, sinova pa pridržal vsacega par mesecev v zaporu. In štajerska orožnika? Iz službe sta bila odslovljena in postala po letih krčmarja. Eden je pred par leti umrl v Mariboru kot ugleden gostilničar.

Stari Laporški Peter je že davno tam, kjer ni šverca, ne orožnikov in ne financarjev. Njegova junaška sinova sta že v letih in bogznaj kje. Iz spopada med štajerskima žandarjema in Hrvati se je rodilo ustno izročilo o sinovski junaški ljubezni, ki skrbi za slavo Laporškim še danes. Če hoče Obsovlčan komu predočiti vzor sinovske ljubavi, mu zaupa zgorajno resnično zgodbo, ki jo pričinja mlado ter staro z besedami: »Za očeta ...«

Organistovske zadeve.

Vse organiste in druge privatne nameščence kakor tudi vse nasprotnike pokojninskega zavarovanja opozarjamo tem potom, da jasno prečitajo obširni članek »Jubilej pokojninskega zavoda« v nedeljski številki (od 8. septembra) Slovenca. Pokojninski zavod ima danes v Sloveniji in Dalmaciji okoli 8500 zavarovancev. Premoženje je naraslo nad 180 milijonov Din. Vsi nameščenci, ki smo zavarovani pri tem zavodu, lahko danes nanj gledamo s ponosom in zaupanjem.

Ker pri nameščencih kakor tudi službodajalcih še ni jasnosti, kdo spada v zavarovanje pri Pokojninskem zavodu, bomo v kratkem priobčili izvleček tozadevnega zakona, na kar že sedaj opozarjamo. Pazno zasledujte vsako številko Slov. Gospodaria in si vsako številko, katera objavi kaj o našem vprašanju, dobro shranite.

»Naših goric« 9. številka je izšla. Ta zvezek prinaša zanimivo razpravo o vinski krizi, članek »Vino in pivo« in druge krajše podučne vesti.

Januš Golec:

Za očeta ...

Pred dobrimi 30 leti je bila v krajih ob Sotli znana, spoštovana in iskana osebnost stari Laporški Peter. Tik ob Sotli na hrvatski strani je posedal mlin in majhno posestvo. Od daleč so se zatekali k Petru ljudje po dnevi in po noči, ker je bil na glasu kot najboljši in najbolj spretni zoboder.

V časih, ko se je veselil stari Peter mlinarske in zoboderske slave, je cvetelo v obsotelskih krajih vsestransko tahotapstvo ali »šverc«. Če je bila od oblasti zaprta štajerska meja, so švercali Hrvati in nasprotno. Nikdar ne pomnim, da bi bila kedaj pod rajno Avstrijo popolnoma odprta meja med Štajersko ter Hrvatsko. Radi neprestanega tihotapljenja so imeli dovolj posla štajerski žandarji in hrvaški financarji.

Ravno pri mlinu Laporškega Petra je bila Sotla premostena z brvjo. Orožniki in financarji so bili mnenja, če se že Peter sam ne ukvarja s prepovedanim švercom, vendar daje potuho ter zatočišče tihotapcem obeh narodnosti. Sicer se pa Peter ni veliko menil za mnenje oblasti. Ljub je bil Štajercem in Hrvatom, ki so bili tedaj brez ovaduhov.

Ako se je vršil živinski sejem v kakem obsotelskem kraju, je bilo polno kupcev in švercarjev. Sejmske prilike so bile najlepša priložnost, da je zašel v roke štajerskim orožnikom ali pa v obratnem slučaju hrvaškim financarjem kak dolgo iskani švercar. Po sejmju je tekla pijača in ljudje z obteženo vestjo so pozabili na uniformirane zasledovalce.

— — —

V moji župniji Sv. Miklavža na Polju se je vršil pred več nego 30 leti dobro obiskan živinski sejem enkrat v jeseni. Pasel sem na domačem travniku ži-

vino. Kar se je prikazala proti večeru sejmskega dne od fare po kolovozu čudna družba. Naprej je stopal trdo, samozavestnih korakov uklenjeni Laporški Peter, za njim sta kolovratila štajerska orožnika. Soditi je bilo po hoji, da se je bajonetska sila preveč bratila z alkoholom. Šli so mimo mene in zavili od pašnika navkreber proti gozdu, skozi katerega pelje bližnica do sodnije v trg Kozje.

Mene pastirja je presunil pogled na vsem ljubega Petra v verigah in na kolovratna žandarja. Komaj je objel trojico gozd, že sta se ustavila pred menoj vsa zasopla Petrova sinova. Mlajši je imel kakih 16 let, starejši ne nad 18. Krepka in razgreta mladca sta me vprašala, kod in kam sta odtirala žandarja očeta. Pokazal sem jima navzgor in v gozd. Eden je pobral kamen na kolovozu, drugi precej debel krepolec in v diru po hribu v hosto. Po preteku nekaj minut sta odjeknila iz gošče dva ucača spremljana od dveh obupnih krikov ...

Iz šume je stopila navdušena trojica. Na sredi še vedno vklenjeni stari Peter, ob vsaki strani pa eden od njegovih sinov. Juckali so, mahali z rokami in se poglabljali s hriba proti naši kovačnici. Peter je nastavlil zvezani roki na nakovalo, sina sta razbila žandarjsko verigo. Oče in sinova sta zaupala domačim, da sta se postavila za očeta, katerega ne bodo gonili štajerski pijani orožniki kot razbojnika v pest pravice, proti kateri se ni pregrešil — Vsi smo bili na strani Petra ter junaških sinov in nikdo se ni zmenil za žandarja v gozdu.

Hrvati od nas niso bežali, šli v korak proti fari, kjer so razbojnali očetovo rešitev in jo seve glasno zalivali pozno v noč.

Prav v gostem mraku sta se komaj in komaj privlekla iz šume do nas oba orožnika. Vsak je prejel po en dočasne izzube zavesti občuten udarec